

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری ویژه نامه دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

سیستم تایست و پنجم آذرماه ۱۳۹۵
ساعت بازدید از ۸ صبح تا ۸ شب
قم ابتدای خیابان معلم، سالن همایش های غدیر دفتر تبلیغات اسلامی

آیت الله اعرافی:

دفتر تبلیغات اسلامی در سطح اول مراکز علمی است

حجت الاسلام والمسلمین لک زایی در جمع خبرنگاران تشریح کرد:

تشریح اهداف و برنامه های
دومین نمایشگاه دستاوردهای
پژوهشی و فناوری
دفتر تبلیغات اسلامی

شرح در صفحه ۳

رئیس و هیأت رئیسه پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با حضور در دفتر مدیر حوزه های علمیه سراسر کشور با آیت الله اعرافی دیدار و در نشست صمیمانه شرکت کردند.

شرح در صفحه ۲

تجلیل از مقام دانشمند و پژوهشگر
در دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی
دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

شرح در صفحه ۲

دستاوردهای پژوهشگاه فقه و حقوق
در گفتگو با حجت الاسلام والمسلمین
سیف الله صرامی

شرح در صفحه ۵

در گفتگو با دکتر واسعی صورت گرفت:
آشنایی با فعالیت ها و رویکردهای
پژوهشگاه اسلام تمدنی

شرح در صفحه ۴

در گفتگو با حجت الاسلام مومنی بررسی شد:
فعالیت های پژوهشی معاونت فرهنگی
و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی

شرح در صفحه ۳

آیت الله اعرافی:

دفتر تبلیغات اسلامی در سطح اول مراکز علمی است

حجت الاسلام لک زایی بخشی از آن به شمار می رود. آیت الله اعرافی در ادامه با اشاره به رویکرد بین المللی و اهمیت آن گفت: این رویکرد از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و حقیقتاً باید به این نکته اشاره کرد که خروجی های فکری و اندیشه ای ما در حصار زبان و ادبیات فارسی زندانی است؛ در حالی که ظرفیت بین المللی شدن را دارد. این آسبیبی است که در تولیدات علمی ما به چشم می خورد و در درس و پایان نامه ها و مقالات و کتابها هم مشهود است. وی ادامه داد: معالجه این آسیب هم فقط با زبان نیست که البته زبان یک عنصر برای حل آن است و در اینکه زبان یک ظرفیت است حرفی نیست؛ بلکه اصل مسئله در ادبیات تولیدات محتوایی برای بین الملل چه برای مسلمانان و چه برای غیر مسلمانان است. کاروان تولید ما از زبان عربی بریده است. در سال چندین هزار کتاب و مقاله در شهر قم تولید می شود و چندین هزار مدرس در حال تدریس هستند، اما اینها حداقل زبان عربی را تأمین نمی کنند. مدیر حوزه های علمیه کشور افزود: رویکرد بین المللی و زبانهای بین المللی و گفتن در عرصه بین الملل باید مطمئن نظر ما قرار گیرد و هر کسی باید بخشی از سعی خود را برای آن به کار گیرد.

آیت الله اعرافی در ادامه این جلسه با بیان اینکه علم مسئله مخفی نیست که ما هنوز فاقد یک نقشه جامع علمی هستیم و این شاید از عهده یک جا بر نیاید و ما به عنوان مدیریت حوزه علمیه علاقه مند رسیدن به این نقطه هستیم و خودمان را قیّم و بالاسر در حوزه تلقی نمی کنیم و امیدواریم با مشارکت سنجیده و علاقه مند به این نقطه دست پیدا کنیم تصریح کرد: به نظر بنده موازی کاری به شکل زیاد در حوزه وجود ندارد و در حدود دویست مرکز علمی در حوزه نمی توان این را یک آسیب دانست. مدیر حوزه های علمیه سراسر کشور افزود: اگر مراکز علمی موجود را به سه سطح تقسیم کنیم، مجموعه پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی و دفتر تبلیغات در سطح اول و جزو ده مرکز برتر حوزوی به شمار می روند. وی در ادامه با بیان اینکه این موازی کاری آفت نیست و مجموعه های علمی همگی در حال تلاش هستند، گفت: اگر این مراکز منظومه ای و تمدنی و با نقشه جامع شود، اتفاقات بسیار خوبی رخ خواهد داد و این کار یک دستور نیست، بلکه باید با انگیزه و علاقه دنبال شود و نیاز به یک عزم جمعی و نیاز مشترک دارد و ما باید به یک نقشه جامع و کلان برسیم؛ بدون اینکه بخواهیم از حیث ساختاری به هم بزنییم.

آیت الله اعرافی در ادامه به رتبه بندی بر اساس علم سنجی اشاره و گفت: هویت غنی و پایدار حوزوی از دیگر مباحث مهمی است که باید بدان توجه کرد. به گفته وی گروهی هویت صنفی حوزوی را محصور در یک چارچوب تبلیغ کرده و این مطلوب ما نیست و روحانیت شبیه هم هیچ گاه این گونه نبوده و نگاه دیگر هم این هویت را کوچک و هضم شده می خواهد که این هم مطلوب نیست؛ بلکه راه سوم مراد است که همان هویت تاریخ و عمیق حوزوی است که ما باید از آن دفاع کنیم و به نظر بنده باید هویت صنفی حوزه ها به صورت یک پروژه کار شود. مدیر حوزه های علمیه در ادامه با اشاره به دیدار خود با مقام معظم رهبری و طرح بحث حوزه عصر انقلاب و انزوا گفت: انقلابی بودن یعنی اینکه تولیدات متناسب و مولد اندیشه متناسب با نیازهای جامعه معاصر و اندیشه تمدنی بودن که انقلاب می بایست به سمت این اندیشه حرکت کند و این مهم ترین ممیزه حوزه انقلابی از انزواست. وی در ادامه با اشاره به سطوح عالی حوزه علمیه و درس آن گفت: مجموعه کارهایی که در حوزه انجام می گیرد باید به گونه ای از این ظرفیت نیز استفاده کند.

آیت الله اعرافی در پایان این نشست گفت: نوآوریهای ما باید بر پایه روشهای اجتهادی استوار شود و از دفتر تبلیغات اسلامی حوزه و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی انتظار می رود که به این مباحث بنیادی ورود پیدا کنند. گفتنی است مدیر حوزه های علمیه کشور بعد از بیان نکات برخی از اعضای هیأت رئیسه پژوهشگاه، از برخی آثار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی که مطالعه کرده نام برد و گفت: بنده جست و گریخته مقالات مرتبط با همایش سیاست متعالیه از منظر حکمت متعالیه را دنبال کرده و دنبال می کنم و همچنین از کارهای پژوهشگاه فرهنگ و معارف قرآن پژوهشگاه و نیز پژوهشگاه فلسفه و کلام این پژوهشگاه هم در مطالعاتم استفاده کرده ام.

رئیس و هیأت رئیسه پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با حضور در دفتر مدیر حوزه های علمیه سراسر کشور با آیت الله اعرافی دیدار و در نشست صمیمانه شرکت کردند.

در ابتدای این دیدار آیت الله اعرافی، از دفتر تبلیغات اسلامی حوزه به عنوان یک نهاد کارآمد و نماد روشنفکری حوزه و نیز پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تقدیر و تشکر کرد.

وی با اشاره به ارزشمند بودن دستاوردهای دفتر تبلیغات اسلامی گفت: مجموعه دفتر تبلیغات اسلامی یک مجموعه فاخر و ارزشمند است. مدیر حوزه های علمیه کشور ادامه داد: کم و بیش از فعالیتهای این دفتر مطلع بودم، و با گزارش حجت الاسلام لک زایی معاون پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی و رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، اطلاعاتم درباره فعالیت های پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی کامل تر شد.

آیت الله اعرافی با تقدیر و تشکر از زحمات حجت الاسلام والمسلمین دکتر نجف لک زایی در دوران تصدی معاونت پژوهشی دفتر و ریاست پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی به محورهایی در باب همفکری جهت تعالی نقش حوزه در ایران و جهان اشاره کرد و گفت: فرصتی که انقلاب اسلامی برای ما به وجود آورد، یک فرصت بی بدیل تاریخی بود. به گفته مدیر حوزه های علمیه کشور، امروز عرصه های بسیاری برای کار بر روی ما گشوده شده است که اصلاً با وضعیت قبل از انقلاب قابل قیاس نیست. امروز درهای عالم به روی ما باز شده است. وی با اشاره به اینکه بنده خودم طبله قبل از انقلاب بودم، گفت: اصلاً در ذهن کسی خطور نمی کرد که این آفاق گشوده شود و این فرصت ها و ظرفیت ها فراهم شود.

مدیر حوزه های علمیه سراسر کشور ادامه داد: ما باید قدردان این نعمت باشیم و با تولیدات سنجیده علمی، این فرصت ارزشمند را پاس بداریم. بنده به دلیل ارتباط سی ساله ام با خارج از کشور، باید عرض کنم عظمت انقلاب اسلامی ایران فوق العاده است و حرکت های بزرگی مثل گزارش

تجلیل از مقام دانشمند و پژوهشگر در دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

مقام معظم رهبری همواره تأکید نموده اند علم گرایی و علم محوری باید در همه بخش ها گفتمان مسلط جامعه شود. این امر میسر نیست؛ مگر به تکریم و گرامیداشت ارزش و جایگاه دانش.

متن مصاحبه دکتر رجبعلی اسفندیار مسئول برگزاری برنامه های هفته پژوهش و فناوری و دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم پیرامون هفته پژوهش را در ذیل از پیش رو می گذرانیم:

هفته پژوهش فرصتی است برای تجلیل از مقام دانشمندان و پژوهشگران. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم یکی از اهداف کلان خود را تعمیق و توسعه دانش و معرفت اسلامی قرار داده است و در این راستا حضور در عرصه های دانش و معرفت اسلامی را از اولویتهای فعالیت های خود قرار داده و به آن اهتمام می ورزد. معاونت پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در اجرای بیانیه مأموریت دفتر در جهت ایفای نقش واسطه فعال میان حوزه های علمیه با نیازهای دینی و نظام اسلامی، تبیین و گسترش باور، بینش و ارزش های اسلامی و انقلاب و تعمیق و توسعه دانش، معرفت اسلامی را چراغ راه خود قرار داده و در این مسیر گام های بلندی را برداشته و ادامه خواهد داد.

تجلیل از مقام علم و پژوهشگران هر ساله در هفته پژوهش انجام می گیرد و در این جهت برنامه های متنوعی تعریف و اجرا می گردد. در سال ۱۳۹۵ هم چون سنوات گذشته هیأت رئیسه پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی به این امر اهتمام ورزیده و با پیش بینی برنامه از ماه های گذشته زمینه برگزاری هر چه بهتر این مراسم را با حضور و مشارکت همه معاونت و مدیریت های دفتر فراهم نموده است.

اولین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش دفتر تبلیغات اسلامی در سال گذشته با حضور و مشارکت تمامی بخش های مرتبط با پژوهش در دفتر تبلیغات اسلامی برگزار گردید. اولین نمایشگاه با تمامی کاستی ها توانسته است نقطه شروع خوبی باشد و هدف اولیه خود را که آشنایی بخش ها مختلف پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی از یکدیگر بود را تا حدودی تأمین نماید. به اعتراف بسیاری از صاحب نظران، ما به برخی نقاط ضعف خود واقف شدیم. برگزاری این نمایشگاه برای اولین بار در سال گذشته و دستاوردهای آن ما را بر آن داشت

در سال جاری با برنامه ریزی و اهتمام بیشتری به برگزاری دومین نمایشگاه اقدام نماییم.

معاون محترم پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی همواره به این مهم توجه داشتند و در حال حاضر دومین نمایشگاه را با حضور و مشارکت ۳۲ پژوهشگاه، مرکز، موسسه، اداره و مجله برگزار می نماید. امیدواریم با برنامه هایی که در سال جاری پیش بینی کرده ایم، شاهد حضور فضایی حوزه، استادی، محققان و عموم علاقه مندان در برنامه های هفته پژوهش و فناوری دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم باشیم.

حجت الاسلام و المسلمین لک زایی در جمع خبرنگاران تشریح کرد:

تشریح اهداف و برنامه های دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری دفتر تبلیغات اسلامی

دستاوردهای پژوهشی و فناوری در این هفته است.

وی گفت: از دیگر اهداف این نمایشگاه می‌توان به تقدیر از پژوهشگران برتر، ارایه افق‌های پیش رو و ارایه فعالیت‌های پژوهشی دفتر، شناسایی و عرضه یافته‌های پژوهشی و فناوری تولید شده سال گذشته و رونمایی از تولیدات سال جاری اشاره کرد.

حجت الاسلام والمسلمین لک زایی اظهار کرد: از حیث شرکت کنندگان، تمامی بخش‌های دفتر تبلیغات اسلامی که فعالیت پژوهشی دارند در این برنامه شرکت خواهند کرد که شامل پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، معاونت آموزشی دفتر تبلیغات اسلامی، دانشگاه باقرالعلوم (ع) و موسسات و مراکز تابعه، معاونت فرهنگی و تبلیغی و موسسات و مراکز، دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی و موسسات و مراکز تابعه، دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان و مراکز تابعه، مرکز برنامه ریزی و نظارت راهبردی دفتر تبلیغات اسلامی و دبیرخانه قطب‌های فکری فرهنگی، مرکز فرهنگی هنری دفتر تبلیغات اسلامی و موسسات و مراکز تابعه، مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی دفتر تبلیغات اسلامی، مرکز امور بین الملل دفتر تبلیغات اسلامی و روابط عمومی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم است.

وی افزود: برنامه‌های این نمایشگاه از شنبه ۲۰ آذرماه آغاز شده و تا پنجشنبه ۲۵ آذرماه ادامه دارد که در هر روز از ساعت ۱۰ تا ۱۲ برنامه‌های عمومی برگزار خواهد شد. رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تصریح کرد: افتتاحیه نمایشگاه در روز ۲۰ آذر با حضور و سخنرانی آیت‌الله اعرافی و شخصیت‌های علمی و فرهنگی همراه خواهد بود.

وی گفت: در روزهای مختلف این هفته برنامه‌هایی چون معرفی محصولات فناورانه، جشنواره تجلیل از مجلات برتر، تجلیل از اعضای هیئت علمی برتر با حضور و سخنرانی رئیس دفتر تبلیغات اسلامی، تجلیل از پژوهشکده‌ها و مراکز برتر، کرسی‌های ترویجی عرضه و نقد ایده و نشست‌های علمی، سخنرانی معاون و مدیران دفتر تبلیغات اسلامی و فروش آثار مکتوب و دیجیتال با تخفیف کامل برگزار خواهد شد.

حجت الاسلام والمسلمین دکتر نجف لک‌زایی عنوان کرد: در نوبت بعد از ظهر این نمایشگاه در دو نوبت کرسی‌های علمی نقد آثار و ایده‌ها برگزار می‌شود که مجموعاً در این ۵ روز ۱۰ نشست علمی برگزار خواهد شد.

رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تصریح کرد: در این نمایشگاه از ۳۵ اثر علمی جدید رونمایی خواهد شد؛ در روز پنجشنبه ۲۵ آذرماه برنامه تجلیل از آیت‌الله العظمی مظاهری در شهر اصفهان برگزار خواهد شد که در آن روز موسسه آیت‌الله العظمی مظاهری نیز رونمایی خواهد شد.

وی اظهار کرد: این نمایشگاه از ساعت ۸ صبح ۲۰ آذر در محل سالن همایش‌های غدیر دفتر تبلیغات اسلامی واقع در خیابان معلم دایر خواهد بود و هر شب تا ساعت ۲۰ روز پنجشنبه ۲۵ آذرماه به روی علاقه‌مندان باز خواهد بود.

حجت الاسلام والمسلمین دکتر نجف لک زایی معاون پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم در جمع خبرنگاران با اشاره به هفته پژوهش گفت: بدون پژوهش نمی‌توان به زندگی بهتر رسید و هر جامعه‌ای برای بهتر کردن وضع جامعه خود باید از مسیر علم و دانش و تحقیق و پژوهش عبور کند.

معاون پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم با اشاره به ضرورت توجه به مقوله پژوهش گفت: باید برای ارتقا سطح کیفی زندگی و جامعه به پژوهش بپردازیم، برگزاری هفته پژوهش نیز در راستای این مهم و با همکاری همه مدیران دفتر تبلیغات اسلامی برگزار می‌شود.

وی افزود: اگر به دنبال تمدن نوین اسلامی هستیم، باید به پژوهش پرداخته و این بخش را جدی بگیریم و یکی از ظرفیت‌های این عرصه، هفته پژوهش است که در دفتر تبلیغات به دنبال استفاده مطلوب از این هفته بوده‌ایم.

رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تصریح کرد: ترویج فرهنگ پژوهش و فناوری در سطح کشور و به ویژه استان قم که استانی علمی و پژوهشی است و همچنین کمک به شأن و جایگاه فناوری و ترغیب پژوهشگران از جمله اهداف برنامه‌های دفتر تبلیغات در برگزاری نمایشگاه

در گفتگو با حجت الاسلام مومنی بررسی شد:

فعالیت‌های پژوهشی معاونت فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی

رئیس گروه تامین منابع معاونت فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی به ارائه گزارشی از فعالیت‌های پژوهشی این معاونت در سال ۱۳۹۴ پرداخت.

حجت الاسلام علی اکبر مومنی در این زمینه گفت: اهم فعالیت‌های گروه تامین منابع تهیه محتوای تبلیغی و فرهنگی است که برخی از آنها با نام «ره‌توشه» شناخته می‌شود. منشورات ما در سال گذشته به شرح ذیل است:

*سیمای خانواده در اسلام

*اهداف و آداب طلبگی

*دجال بصره

*پرسیمان محرم

*خلوت انس «بازپژوهی اعتکاف از دیدگاه اسلام»

*ره‌توشه راهیان نور ماه مبارک رمضان ۱۴۳۶ - ۱۳۹۴ (ویژه برادران)

*ره‌توشه راهیان نور ماه مبارک رمضان ۱۴۳۶ - ۱۳۹۴ (ویژه خواهران)

*ره‌توشه راهیان نور محرم الحرام ۱۴۳۷ - ۱۳۹۴ (ویژه برادران)

*ره‌توشه راهیان نور محرم الحرام ۱۴۳۷ - ۱۳۹۴ (ویژه خواهران)

*ره‌توشه ویژه اربعین حسینی ۱۴۳۷ - ۱۳۹۴

*سفیر بشارت، ره‌توشه نوروز ۱۳۹۴ ویژه بشیران جوان

حجت الاسلام مومنی با اشاره به ارزیابی آثار دریافتی از مؤلفان خاطر نشان کرد: در طول سال از سوی مؤلفان، آثار فراوانی اعم از کتاب، مقاله، نرم‌افزار و... به معاونت و گروه تامین منابع برای چاپ و نشر واصل می‌شود که گروه تامین منابع توسط ارزیابان خود این آثار را ارزیابی و اعلام نظر می‌نماید.

رئیس گروه تامین منابع دفتر تبلیغات اسلامی از تشکیل هیئت تحریریه ره‌توشه در سال ۱۳۹۴ خبر داد و به توضیحاتی در خصوص برگزاری جلسات کارگروه پشتیبانی علمی تبلیغ دینی، جهت هم اندیشی پیرامون نیازهای مبلغان و موضوعات ره‌توشه محرم و رمضان سال ۹۴ پرداخت.

وی درباره برگزاری مسابقات از کتاب‌های ره‌توشه رمضان و محرم ۹۴ اظهار داشت: در سال ۹۴ سه دوره مسابقه با همکاری اداره کل اطلاع

رسانی و تبلیغ نوین از ره‌توشه رمضان و محرم برگزار شد که حدود ۱۵۰۰ نفر در مرحله غیر حضوری و ۷۰۰ نفر در مرحله حضوری شرکت کردند.

حجت الاسلام مومنی گفت: از دیگر فعالیت‌های سال گذشته گروه تامین منابع می‌توان به تولید و ارائه نرم‌افزار پاورپوینت ره‌توشه کودک و نوجوان و نیز تهیه نسخه اندروید ره‌توشه رمضان و محرم ۱۳۹۴ اشاره کرد.

وی در خصوص نظام توزیع ره‌توشه افزود: علاوه بر توزیع ره‌توشه‌ها میان مبلغان به صورت رایگان، متن ره‌توشه‌های رمضان و محرم ۹۴ در سایت بلاغ و شبکه‌های اجتماعی بارگزاری شد که بیش از ۳۰ هزار بار دانلود گردید.

رئیس گروه تامین منابع دفتر تبلیغات اسلامی با اشاره به طرح‌ها و پروژه‌های در دست اقدام بیان داشت: برخی از آثار فرهنگی و تبلیغی در سال ۹۴ تهیه و تدوین شده که در سال جاری تکمیل و منتشر خواهد شد؛ از جمله آنها می‌توان به منتخب سفینه‌البحار، الفقیه المجاهد آیت‌الله محمدمهدی الاصفی (عربی)، تبلیغ بالینی، خاطرات و تجربیات تبلیغی و نیز تهیه نرم‌افزار ره‌توشه‌های رمضان، محرم و کودک و نوجوان از سال ۱۳۹۴ - ۱۳۷۴ اشاره کرد.

در گفتگو با دکتر واسعی صورت گرفت:

آشنایی با فعالیت ها و رویکردهای پژوهشکده اسلام تمدنی

پدید آورد، به تعبیر دیگر، مطالعه اسلام در عرصه تمدن سازی. این نگاه متفاوتی در فضای پژوهشی بود و چنین رشته تخصصی هنوز در مراکز علمی ما میدان نیافته است. بدیهی است که چنین رویکردی، حوزه های تخصصی خود را طلب می کند، گروههای علمی این پژوهشکده بر همین اساس نامگذاری شده اند.

الف: گروه پژوهشی فقه کاربردی:

امروزه فقه به شاخه های فراوانی کشیده شده است. در بین این شاخه ها، فقه کاربردی برای گروه انتخاب شد تا مطالعات فقه سنتی و رایج را بر عهده حوزه و دانشگاه بگذارد و خود به عرصه های نو وارد شود. ما در این گروه به سراغ آن جنبه از فقه ورود می یابیم که جهان امروز به دنبال آن است. البته یکی از مشکلات ما عده و عده ماست، متأسفانه امروز امکان چنین عملیاتی به دلیل مشکلات داخلی و برون سازمانی وجود ندارد، اما نگاه ما این است و گروه با چنین رویکردی پیش می رود.

ب: گروه حکمت و کلام جدید:

در این گروه، مطالعات حکمی و فلسفی و سنتی به عنوان دستمایه های تجربه شده دنبال می شود، هم چنین کلام پرسابقه و عمیق اسلامی مورد مذاکره قرار می گیرد، اما غرض اصلی آن است که از آن داشته ها، برای مطالعات نوین بهره گرفته شود. فلسفه جدید، فلسفه زندگی است و وارد مسائلی می شود که آدمیان امروز با آن دست و پنجه نرم می کنند و مورد نیاز بشر است. پرداختن به یافته های گذشتگان تمرین یک فیلسوف است برای پاسخ گویی، منتها با این نگاه که آن فلسفه ها مثل هر کالایی تاریخ مصرف دارد، باید وارد عرصه های نوین فلسفی شد که بتواند میان مسائل روز جامعه و تفلسف پیوند برقرار کند.

کلام نیز همین گونه است. امروزه بحث کلام جدید به شدت مورد اقبال نسل نواندیش حوزه و دانشگاه قرار گرفته است. غور در بن مایه های کهن برای ورود به عرصه های جدید در این گروه دنبال می شود تا پرسش های اساسی نسل جدید را پاسخ گوید.

پ: گروه قرآن و مطالعات اجتماعی:

این گروه با این نگاه شکل گرفت که بتواند به حوزه معارف قرآن متناسب با نیازهای اجتماعی پا بگذارد. خیلی از گروههای قرآن پژوهی در مراکز علمی به علوم قرآنی روی می کنند و به معارف قرآن کمتر توجه می شود، در حالی که قرآن مانیفست زندگی متعالی است. قرآن را باید با نگاه زندگی ساز نگاه کرد. اساساً قرآن چقدر در زندگی ما نفوذ و ورود دارد و در چه حد در زندگی مسلمانان دخیل است. واقعیت این است که پایه مطالعات اجتماعی و انسانی در نگره مسلمانان باید قرآن باشد. این گروه با این دغدغه پیش می رود.

ت: گروه هنر و تمدن اسلامی:

البته این گروه به پیشینه تمدن اسلامی نظر دارد با تمرکز بر وجه هنر و جایگاه هنر که امروزه بسان ابزار مؤثر در تبلیغ و ابلاغ پیام به آدمیان مطرح است. آن چه در تاریخ اسلام پدید زآمده به ویژه در دوره هایی که شکوفایی چشمگیری داشته، تجربه خوبی است برای امروزیان تا طرحی نو درافکنند و قابلیت اسلام را نشان دهند. تمدن اسلامی بدون در نظر داشت هنر، مثل نگاه به پیکر بی روح است. این گروه پژوهشی، تلاش دارد تا آزمون تاریخی مسلمانان را نشان دهد و ازین طریق امکان ایجاد تمدن نوین را رقم بزند.

پژوهشکده با این چهار گروه، با یک جهت گیری معینی پیش می رود. همه مطالعات ما در راستای تمدن سازی اسلامی شکل می گیرد. جا دارد عنوان کنیم که از افتخارات مجموعه ما این است که جهت گیری خود را به طور روشن و مشخص بیان کرده است. قطعاً برای دستیابی به این هدف مساعدهت های جدی لازم است، خصوصاً از نقش خراسان نباید غافل بود. خراسان در طول تاریخ یکی از مناطق و مراکز محوری در جهان مطرح بوده و همیشه نقش آفرینی تمدنی آشکاری داشته است. وجود حرم امام رضا (ع) نیز مقتضی عنایت بیشتر است، بنابراین جا دارد که پژوهشکده اسلام تمدنی که در دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی مستقر است و از پشتوانه جوزوی و دانشگاهی شایسته ای برخوردار است، به طور ویژه مورد حمایت دفتر تبلیغات اسلامی قم و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی قرار گیرد تا بتواند به خوبی به انجام مأموریت بپردازد.

بی تردید برای رسیدن به اهداف بلند تمدن سازی، باید آن زنجیره ایی که به پای مراکز پژوهشی بسته می شود، فرار کرد تا فضا برای فعالیت علمی بیشتر باز شود. امروزه دو آسیب بزرگ پژوهشگاه را تهدید می کند: یکی مقوله رسمیت خواهی از وزارت علوم است که به نظرم سخت همه را درگیر ساخته و در همین راستا غلبه وجه بوروکراسی بر وجه علمی است. امید دارم با مدیریت درست، هر چه بیشتر بتوان برای اسلام تمدنی فرصت سازی کرد.

دغدغه جدی پژوهشکده اسلام تمدنی که در گذشته با عنوان مرکز پژوهش های علوم انسانی و اسلامی فعالیت می کرد، این است که در راستای پاسخ گویی به مسائل نوین و نوآمد جامعه فکری بپردازد. این نگاه، ریشه در رویکردهای کلان جامعه دارد.

متن سخنان دکتر واسعی رئیس پژوهشکده اسلام تمدنی را در ذیل از پیش رو می گذرانیم:

در چند سال اخیر، دغدغه احیای تمدن اسلامی یا ایجاد تمدن نوین، با نشان دادن اسلام به عنوان دین تمدن ساز، ذهنیت مسئولان ما را به شدت خود مشغول کرده و امروز هم به عنوان یک مسئله مهم مطرح است. این که اسلام دینی در قامت ایجاد یک تمدن در دنیای کنونی می تواند حضور یابد، مسأله اساسی این پژوهشکده است.

ما با این نگاه و اینکه چه نوع مطالعاتی می تواند نیازهای عمده جامعه را حل کند یا به تعبیر دیگر، برای نشان دادن توانایی اسلام برای حل مشکلات پیش آمدیم. به خاطر همین عنوان اسلام تمدنی را برگزیدیم، عنوانی که در ایران چندان شایع نبوده است، لذا برخی آن را با تمدن اسلامی یکی پنداشته اند، در حالی که چنین نیست. اسلام تمدنی غیر از تمدن اسلامی یا جامعه شناسی تمدن است. اسلام تمدنی، تمدن اسلامی یا تاریخ تمدن اسلامی نیست. در تاریخ تمدن اسلامی نگاهی به دستاوردهای گذشته اسلام و مسلمانان دنبال می شود و تلاش آن است تا نشان داده شود اسلام چه بروز و ظهوری داشته و چه نقشی در حیات آدمی ایفا کرده است. همچنین جامعه شناسی تمدنی هم مطالعه چگونگی وضعیت تمدنی یک جامعه است؛ جامعه چه بهره ای از تمدن دارد، اما اسلام تمدنی تأمل، تعقل، مطالعه و کند و کاوی در داشته های اسلام برای ایجاد یک تمدن است و طبعاً سه حوزه مطالعاتی را در درون خود جای می دهد:

۱. تجربه تمدنی گذشته اسلام که همان تمدن اسلامی است؛
۲. نگاهی به داشته های تمدنی حاضر اسلام و مسلمانان که جامعه شناسی تمدنی است؛
۳. نگاه به آینده، اینکه چگونه اسلام می تواند تمدنی کارا، پاسخ گو و مؤثر

مروری بر نشریات دانشگاه باقر العلوم (ع)

هدف اصلی مدیریت نشریات دانشگاه باقر العلوم (ع)، زمینه سازی برای رشد روحیه تحقیق و پژوهش در اساتید و دانشجویان، و سوق دادن مطالعات و آموزش های علمی به سوی پژوهش های کاربردی است.

به این منظور چندین نشریه تخصصی در این مدیریت طراحی گردیده است تا طلبه - دانشجویان این دانشگاه بر طبق رسالت خود، فرصتی مناسب برای باز تعریف مفاهیم و نظریه های مختلف علوم انسانی بر اساس ارزش های فرهنگ و اندیشه اسلامی داشته باشند:

فصلنامه علمی - پژوهشی علوم سیاسی

این نشریه از سال ۱۳۷۷ آغاز به کار کرد. نشریه علوم سیاسی طی اعتبارنامه علمی نشریات از سوی شورای اعطای مجوزها و امتیازات علمی شورای عالی حوزه های علمیه به شماره ۳۱/۵۶۵۵ مورخ ۱۳۹۱/۵/۱۸، موفق به اخذ رتبه علمی - پژوهشی شد. تاکنون ۲۳ شماره از این نشریه منتشر شده است.

فصلنامه علمی - پژوهشی تاریخ اسلام

این نشریه از سال ۱۳۷۹ آغاز به کار کرد. نشریه تاریخ اسلام طی اعتبارنامه علمی نشریات از سوی شورای اعطای مجوزها و امتیازات علمی شورای عالی حوزه های علمیه به شماره ۳۱/۵۷۶۱ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۷ موفق به اخذ رتبه علمی - پژوهشی شد. تاکنون ۶۷ شماره از آن به چاپ رسیده است.

فصلنامه علمی - پژوهشی آیین حکمت

این نشریه از سال ۱۳۸۸ آغاز به کار کرد. نشریه آیین حکمت طی اعتبارنامه علمی نشریات از سوی شورای اعطای مجوزها و امتیازات علمی شورای عالی حوزه های علمیه به شماره ۳۱/۵۸۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۳ موفق به اخذ رتبه علمی - پژوهشی شد. و تاکنون ۲۸ شماره چاپ شده است.

از آن منتشر شده است.

فصلنامه علمی - تخصصی فرهنگ پژوهش

این نشریه از سال ۱۳۸۸ آغاز به کار کرده و تاکنون ۲۴ شماره از آن چاپ شده است.

دستاوردهای پژوهشکده فقه و حقوق

در گفتگو با حجت الاسلام والمسلمین سیف الله صرامی

رئیس پژوهشکده فقه و حقوق پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، دستاوردهای این پژوهشکده را تبیین کرد.

متن سخنان حجت الاسلام والمسلمین صرامی بدین شرح است:

۱. دست آوردهای پژوهشی معمولاً دیرپاب و سخت یاب است. ممکن است بذریک پروژه در سالی کاشته شود، سال بعد آثاری از سر برآوردن آن نمایان شود، سالها در پای آن تلاش شود تا بالاخره به بار بنشیند.

۲. کارهای پژوهشکده عملاً از سرمنشاء گروهها بر می خیزد که در سال گذشته ۵۵ پروژه ریز و درشت با سرعت های کم و زیاد در سه گروه موضوعات و مسائل فقهی حقوقی، فلسفه فقه و دانش های وابسته به فقه، در جریان بوده است. گزارش روند انجام این پروژه ها از مدیران و کارشناسان محترم گروهها قابل دسترسی است.

۳. جلسات متعدد شورای پژوهشی و شورای مدیران (هیئت رئیسه) پژوهشکده با موضوعات مختلف و متعددی هم انجام شده که گزارش آن از دفتر پژوهش پژوهشکده انتظار می رود.

دستاوردهای مهم پژوهشکده از هفته پژوهش امسال عبارتند از:

۱. تدارک انجام پروژه عظیم فقه هنر که پیرو برگزاری همایش فقه هنر در سال ۹۴ و تأکیدات مقام معظم رهبری بر پی گیری جامع و پیوسته موضوع، به پژوهشکده سپرده شده است و امید است با عنایت ویژه ریاست محترم تبلیغات اسلامی و ریاست محترم پژوهشگاه با سرعت و دقت مطلوب به انجام برسد.

۲. انعقاد تفاهم نامه همکاری های سه جانبه با انجمن اصول فقه که تاکنون در برگزاری یک کرسی ترویجی مشترک و نقد یکی از آثار پژوهشکده در انجمن نتیجه داده است.

۳. تفاهم نامه با کمیسیون حقوق بشر اسلامی که فعلاً در قالب برگزاری چند کرسی علمی در حال تدارک است.

۴. به دست نشر سپردن سه اثر نظریه پردازی در فقه و اصول، قراردادهای

الکترونیکی و گفت گوهای درآمدی بر مساله روابط زن و مرد در جامعه اسلامی.

۵. ارتباط بیشتر با مجله فقه با به عهده گرفتن سردبیری مجله توسط مسئول

پژوهشکده و استفاده سازمان یافته تر از مدیران و هیات علمی پژوهشکده در

غنائی کیفی و سرعت بخشیدن به نشر شماره های عقب افتاده مجله.

بررسی پروژه «درآمدی بر فلسفه علم سیاست بر اساس

فلسفه اسلامی» در گفتگو با دکتر محمد پزشکی

۵. انقلاب اسلامی و چرایی و چگونگی رخداد آن. (ویراست ۳). محمد پزشکی و دیگران، قم: نشر معارف. چاپ ۴۵، ۱۳۸۳. (چاپ نخست ۱۳۷۹).

پروژه «درآمدی بر فلسفه علم سیاست بر اساس فلسفه اسلامی»:

تحقیقی که از وی به عنوان موظفی پژوهشی در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی انجام داده، درآمدی بر فلسفه علم سیاست بر اساس فلسفه اسلامی می باشد که هم اینک در دست ارزیابی است.

پروژه «درآمدی بر فلسفه علم سیاست بر اساس فلسفه اسلامی» به بررسی پارادایمیک بودن آموزه های حکمت وجودی برای علم سیاست می پردازد. در رد و ابرام یک پارادایم جدید در شاخه های علوم انسانی نظرات متفاوتی ارایه شده است. پروژه حاضر به بررسی ادعای عطاس مینی بر پارادایمیک بودن آموزه های حکمت وجودی در علوم بشری پرداخته است و صحت و سقم ادعای مزبور را در علم سیاست بررسی می کند. جای بررسی مزبور تاکنون در ادبیات علم سیاست اسلامی خالی بوده است.

«درآمدی بر فلسفه علم سیاست بر اساس فلسفه اسلامی» بر اساس روش شناسی تحلیل فلسفی، روش پژوهش اسنادی و راهبرد نگارش فرایندی به نگارش در آمده است و جمع آوری داده های آن به صورت کتابخانه ای انجام گرفته است.

بدیهی است که اثبات مدعای عطاس مینی بر پارادایمیک بودن آموزه های حکمت وجودی سه نتیجه بزرگ و مستقیم بر علم سیاست خواهد گذاشت: نخست آن که آموزه های مزبور مفاهیم جدیدی به علم سیاست وارد خواهند کرد که تاکنون در این دانش وجود نداشته است. نتیجه دوم این که بر اساس آموزه های حکمت وجودی مسایل جدیدی در علم سیاست مطرح خواهند شد که تاکنون علم سیاست قادر به مشاهده آن ها نبوده است و نتیجه سوم آن که حکمت وجودی راه حل های جدیدی نیز برای مسایل علم سیاست ارایه خواهد کرد. مباحث اصلی این اثر عبارتند از:

۱. صورت بندی پارادایم های موجود در علم سیاست موجود و شیوه پارادایمیک بودن آموزه های حکمت وجودی برای علم سیاست.

۲. سرشت علم سیاست در پارادایم های موجود و سرشت این دانش آنگونه که حکمت وجودی معرفی می کند.

۳. اجزای پارادایمی علم سیاست در پارادایم های موجود علم سیاست و اجزای پارادایمی بر اساس آموزه های حکمت وجودی.

ناظر علمی پروژه حاضر حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدتقی سبحانی می باشد و در گروه «علوم سیاسی» پژوهشکده علوم و اندیشه سیاسی در حال طی مراحل ارزیابی است.

دکتر محمد پزشکی استادیار گروه فلسفه سیاسی پژوهشکده علوم و اندیشه سیاسی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، دارای دکترای تخصصی علوم سیاسی و خارج فقه و اصول می باشد.

از وی تاکنون این کتابها منتشر شده است:

۱. صورت بندی مطالعات زنان در جهان اسلام. قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، (نشر [Android] ۱۳۹۴، نشر [CD ROM] ۱۳۸۹).

۲. عرصه عمومی و خصوصی در فقه شیعه. قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی. (چاپ دوم. ۱۳۹۴، چاپ نخست ۱۳۹۳).

۳. اندیشه سیاسی شرف الدین. محمد پزشکی (کوشش). قم: بوستان کتاب. ۱۳۸۷.

۴. چستی فلسفه سیاسی در حوزه تمدن اسلامی. قم: بوستان کتاب. ۱۳۸۳.

۳۸ اثر پژوهشی در گروه برنامه ریزی و ارزیابی معاونت

پژوهشی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی بررسی شدند

از ابتدای سال ۱۳۹۵ تاکنون تعداد ۵۷ اثر پژوهشی اعم از موظفی پژوهشی، تحقیقات پروژه ای و پایان نامه به معاونت پژوهشی پژوهشگاه، جهت بررسی و تایید برای انتشار ارسال گردیده است.

۴۵ اثر از این تعداد پس از بررسی و تایید توسط گروه برنامه ریزی و ارزیابی این معاونت، برای چاپ و انتشار ارسال شده و مابقی در دست ارزیابی و انجام اصلاحات است.

مجموع آثار رسیده به گروه نظارت و ارزیابی:

پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن: ۱۳ اثر

- پژوهشکده علوم و اندیشه سیاسی: ۸ اثر
- پژوهشکده فقه و حقوق: ۲ اثر
- پژوهشکده تاریخ و سیره: ۲ اثر
- پژوهشکده اسلام تمدنی: ۶ اثر
- پژوهشکده مهدویت و آینده پژوهی: ۳ اثر
- مرکز مطالعات اجتماعی و تمدنی: ۳ اثر
- پژوهشکده اخلاق و تربیت: ۱ اثر
- پژوهشکده فلسفه و کلام: ۲ اثر
- اداره همکاری های بین الملل: ۱ اثر
- دانشگاه باقرالعلوم (ع) و سایر دانشگاهها و مراکز آموزشی: ۱۵ اثر
- مرکز مطالعات اسلامی اصفهان: ۱ اثر

تاریخ برگزاری	ساعت برگزاری	موضوع جلسه	ارائه دهنده	ناقدین	دبیر علمی	برگزار کنندگان
شنبه ۹۵/۹/۲۰	۱۵ الی ۱۷	تبیین فلسفه غیبت با رویکرد تاریخی بشر	حجت‌الاسلام دکتر غلامرضا مهرزادگان	حجت‌الاسلام دکتر حسین العزیز حجت‌الاسلام سید علی انصاری	حجت الاسلام وحید کاکری	روانشناسان: سعید و آناه زینب، آناه، معتمدی‌ها، علی و زینب
	۱۸ الی ۲۰	رویکردهای نوین در نمایه سازی منابع اخلاقی اسلامی بر اساس اصطلاح‌نامه	حجت‌الاسلام سید علی واری	حجت‌الاسلام سید مهدی محمدی علی	حجت الاسلام سعیدی	روانشناسان: سحر و سحران، معتمدی‌ها، علی و زینب
یکشنبه ۹۵/۹/۲۱	۱۵ الی ۱۷	نقش آموزه های دینی در هنر معماری اسلامی	دکتر امیر مظفر نقاشی	حجت‌الاسلام آئی نوری مهندس رضا کریمی	حجت‌الاسلام محمد تقوی	روانشناسان: آناه، علی و زینب، آناه، معتمدی‌ها، علی و زینب
	۱۸ الی ۲۰	نقد کتاب: نقش مریخ در تربیت اخلاقی - معنوی	حجت‌الاسلام محمد عالم زانوسری	دکتر علی لطیفی دکتر سلیمان خاکیان		برگزارکننده: آناه، معتمدی‌ها، علی و زینب
دوشنبه ۹۵/۹/۲۲	۱۵ الی ۱۷	نقش تواضع لله سیاسی در تعامل با سازمان های بین المللی	حجت‌الاسلام روحانده شریعی	حجت‌الاسلام دکتر سید مصطفی جیر مصطفی حجت‌الاسلام سیدسجاد ایزدی	حجت الاسلام علی اشرف کمرلی	روانشناسان: سحر و آناه زینب، آناه، معتمدی‌ها، علی و زینب
	۱۸ الی ۲۰	نقد دیدگاه امیر معزی در باره عرفان شیعی	دکتر محمد سوری	حجت‌الاسلام آئی نوری دکتر ابراهیم طایور	دانشیار باقری	روانشناسان: سحر و آناه زینب، آناه، معتمدی‌ها، علی و زینب
سه‌شنبه ۹۵/۹/۲۳	۱۵ الی ۱۷	یروسی نظریه انتقاص	حجت‌الاسلام مصطفی صادقی	حجت‌الاسلام محمد کاظم رحمانی سپاس	حجت‌الاسلام سید کاظم زانوسری	روانشناسان: سحر و آناه زینب، آناه، معتمدی‌ها، علی و زینب
	۱۸ الی ۲۰	تأسیس سلطه چین بر جهانی خدایپرستان چین از سوی خدا	حجت‌الاسلام دکتر عارفه کبیری	دکتر محمد علی سلیمی دکتر حبیب حسینی	دکتر ابراهیم طایور	روانشناسان: سحر و آناه زینب، آناه، معتمدی‌ها، علی و زینب
چهارشنبه ۹۵/۹/۲۴	۱۵ الی ۱۷	چشمی کارآمدی و نظام مسائل سیاسی آن در جمهوری اسلامی ایران	دکتر عارفه زهری	دکتر سید غلامرضا موسوی دکتر رضا حبیبی نیا	دکتر علی اکبری معلم	روانشناسان: سحر و آناه زینب، آناه، معتمدی‌ها، علی و زینب
	۱۸ الی ۲۰	الزامات تکوین تمدن نوین اسلامی	حجت‌الاسلام دکتر جمالی، دکتر تهریزی - دکتر امیدی	دکتر محمد رضا پهنش دکتر احمد زهدار	حجت‌الاسلام عباس حبیبی	برگزارکننده: سحر و آناه زینب، آناه، معتمدی‌ها، علی و زینب

جدول برنامه‌های هفته پژوهش و فناوری

معاونت پژوهش دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

ردیف	تاریخ	عنوان برنامه
۱	شنبه ۲۰ آذر ۹۵	آیین افتتاح دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی همراه با سخنرانی مدیر محترم حوزه‌های علمیه حضرت آیت‌الله العظمی
۲	یکشنبه ۲۱ آذر ۹۵	معرفی محصولات فناوری دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم همراه با سخنرانی مسئولان، معاونان و مدیران محترم دفتر
۳	دوشنبه ۲۲ آذر ۹۵	جشنواره تجلیل از مجلات برتر همراه با سخنرانی مسئولان و مدیران نشریات
۴	سه‌شنبه ۲۳ آذر ۹۵	جشنواره تجلیل از ادارات برتر پژوهشگاه همراه با سخنرانی مسئولان، معاونان و مدیران دفتر
۵	چهارشنبه ۲۴ آذر ۹۵	جشنواره تجلیل از محققان و اعضای هیأت علمی برتر با حضور و سخنرانی رئیس محترم دفتر تبلیغات اسلامی حضرت حجت‌السلام و المسلمین دکتر و انصاری
۶	پنجشنبه ۲۵ آذر ۹۵	جشنواره تجلیل از پژوهشکده‌ها و مراکز برتر و انتخاب گروه برتر نمایشگاه همراه با سخنرانی مسئولان و مدیران پژوهشکده‌ها و مراکز برتر

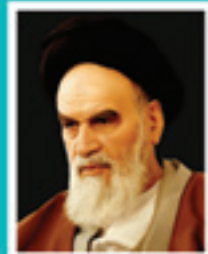
دیدار رئیس و هیئت رئیسه پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامیه با مدیرحوزه های علمیه

نشست خبری دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

مهمترین عامل در کسب خودکفایی و بازسازی، توسعه مراکز علمی و تحقیقاتی، تمرکز و هدایت امکانات و تشویق کامل و همه جانبه مخترعین و مکتشفین و نیروهای متعهد و متخصص است.

اگر ژرف یابی و پژوهش نباشد، نتیجه اش یک جا ایستادن، در جا زدن و با دنیای پیرامون خود به تدریج بیگانه تر شدن است.

معاونت پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم برگزار می کند

دفتر تبلیغات اسلامی
حوزه علمیه قم
معاونت پژوهشی

دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

برنامه ها

- ۱ | افتتاحیه با سخنرانی مدیر محترم حوزه های علمیه حضرت آیت الله العظمی / بیستم آذر
- ۲ | معرفی محصولات فناورانه / بیست و یکم آذر
- ۳ | جشنواره تجلیل از مجلات برتر / بیست و دوم آذر
- ۴ | تجلیل از اندکوات برتر / بیست و سوم آذر
- ۵ | تجلیل از اعضای هیات علمی برتر با حضور و سخنرانی رئیس محترم دفتر تبلیغات اسلامی / بیست و چهارم آذر
- ۶ | تجلیل از پژوهشکنده ها و مراکز برتر / بیست و پنجم آذر
- ۷ | کرسی های تخصصی عرضه و نقد ایده و نشست های علمی (همه روزه در نوبت عصر)
- ۸ | سخنرانی معاونان و مدیران محترم دفتر تبلیغات اسلامی (همه روزه در نوبت صبح)
- ۹ | فروش آثار مکتوب و دیجیتال با تخفیف ویژه

با مشارکت:

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، معاونت آموزشی دفتر تبلیغات اسلامی، دانشگاه باقر العلوم آذربایجان، مؤسسات و مراکز جامعه معاونت فرهنگی تبلیغی و مؤسسات و مراکز، دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی و مؤسسات و مراکز جامعه، دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان و مراکز تخصصی پژوهش و نشری و ناشران باقری دفتر تبلیغات اسلامی و دبیرخانه قطب های فکری فرهنگی دفتر تبلیغات اسلامی، دفتر تبلیغات اسلامی و مؤسسات و مراکز جامعه، مرکز ملی باستانشناسی به مسوولان دینی دفتر تبلیغات اسلامی، مرکز نور بین الملل دفتر تبلیغات اسلامی، روابط عمومی دفتر تبلیغات اسلامی، حوزه علمیه قم

بیستم نایست و پنجم آذرماه ۱۳۹۵
ساعت بازدید از ۸ صبح تا ۸ شب
پهنای میدان مطهر سالن همایش های غدیر دفتر تبلیغات اسلامی

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری

مهرماه ۱۳۹۵

تهیه و تألیف:
روابط عمومی دفتر تبلیغات اسلامی
حوزه علمیه قم

و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
سر دبیر: محمد رضا قریان زاده
دبیر ویژه نامه: میدجواد میرخلیلی
صفحه آرای: سید محمد جواد فغانی